

Rukonisy se nevracají.

ADRES REDAKCJI:
KWASILÓW - CZESKINejhorší nepřátelé jsou
bývalí přátelé.

*

Vlk, jenž měří vzdálenost,
trpí hlad.

Hlas Volyně

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Inž. Alois Knotek:

Založme hospodářskou školu.

S rozvojem naší práce informační a kulturní, kterou pod praporem „Hlasu Volyně“ podnikáme mezi našimi krajaný objevila se myšlenka založení české hospodářské školy na Volyni. V okamžiku, jako nenadálé světlo v temnotě zazářila, živá, nová v hlavě předčasně zesnulého Jaroslava Vlka, proslulého národohospodáře a pomologa, který v L'povci nedaleko Lucka založil svého času odborné školkařství.

Na schůzi ČMS. dne 14. prosince 1928 r. bylo usneseno jednohlasně podati odůvodněnou žádost k ministerstvu orby ve Varšavě prostřednictvím poslanců Meduny a Bohuslavského, kteří při podnesení programu školy měli se dozvědět za jakých podmínek při dlouholetých snáškách bylo by možno zakoupiti potřebný pozemek u luckého nádraží, na Lidavce. Se zájmem sledujeme, že lucký sejmik zařadil do rozpočtu na rok 1929 částku obnosem 5.000 Zł., jakožto první subvence na zřízení hospodářské školy na Volyni. Položka ta byla vojvodským úřadem zatvrzena.

Na valné hromadě Ústřední Matice v dubnu r. 1929 v Zdobunově konané postavil projekt zřízení hospodářské školy na pevný základ p. Antonín Flengr, ho nadář v Boholubech, neúnavný sekretář Matice. Ujal se myšlenky s celou energií svého ducha. Dokazoval tehdy, že česká hospodářská škola bude chloubou našich rolníků, ctí všech Čechů dobré vůle a širokou cestou k praktickému a modernímu vzdělání našeho dorostu. Celý náš život i jeho rozvoj musí býti postaven na zdravý základ hospodářský. Chceme býti silni, chceme býti vzorem národa pracovitého a vzdělaného a k tomu musíme vésti v přední řadě jediné odborné školy.

Do mých vzpomínek náleží ještě dodat, že tehdy do ustavujícího výboru komitétu pro zřízení české hospodářské školy na Volyni zvoleni byli pánové: Ant. Flengr z Boholub, Václav Šulc ze Straklova, Alexandr Tuček z Novokrajeva, Václav Zich z Rona, Frant. Kadavý a J. Jandura z Kvasilova, Jan Janata z Boratína, J. Šantora z Ulbárova, J. Albrecht z Hnídavy, Rudolf Josef a Kašpar ze Zdobunová, tehdejší poslanec Meduna z Mirohoště a J. Palla z Hrušvice.

Pamatují se dále, že p. Kašpar, tehdejší předseda České besedy v Zdobunově byl pověřen, aby v příhodný čas svolal schůzi výboru komitétu, na které měl býti definitivně zvolený výbor pro stavbu české hospodářské školy na Volyni.

Na valné schůzi r. 1936 byla otázka hospodářské školy p. Malinským znovu rozvířena.

A nyní? Nezustávejme pro Bůh státi v započaté práci. Vyrvejme a dílo se zdaří! Posud bylo opravdu málo času věnováno k proklamaci myšlenky, ku svolávání schůzí. Ovšem to vše vyžaduje oběti jednotlivců a celku. Česká hospodářská škola na Volyni bude kapitálem, který vkládáme do vinka našemu příštímú pokolení, našim dětem! Na takový podnik nebudeme přece litovati nějakou zlatku. Byla by to opravdu ostuda vymlouvat se na zlé časy! Vschopme se tedy všichni, do jednoho, ať každý z nás ještě za svého života spatří tu bílou školu v zeleni stromů a zahrad... Škola bude sloužiti rolnictvu, tedy nám všem. Hospodářské vzdělání bude základem a vydatnou pomocí v

nynějším těžkém boji o existenci našich dětí. Z našeho dorostu stanou se hospodáři docela jinak vyzbrojeni pro praktický život nežli jsme my. Absolutní naší hospodářské školy budou mít již odborné vzdělání, široký rozhled v něm a jisto je, že nezůstanou potom státi v pokroku tom, kde je škola zanechá. Půjdou v práci dále, půjdou výše...

Pamatujte na školu při každé příležitosti peněžitými příspěvky, sbírkami i odkazy. Všichni, kdož nám podají pomocnou ruku mohou býti přesvědčeni, že jejich oběti užijeme hospodárně, neboť jen nezištný zájem vede nás k cíli.

Chceme akutní myšlenku uvést ve skutek, viděti v činnosti českou hospodářskou školu na Volyni. Škola ta bude mít pro naši menšinu o republice polské dalekosáhlý význam, bude živým pomníkem naší kultury, vyspělosti a práce, bude národní chloubou.

Pamatujme si všichni tisíciletou pravdu, kterou vyslovil starý filosof Ciceron: „To není národní cnota, ale jen klamně pozlátka a nápodobení cnoty, konáme-li své vlastenecké povinnosti jen tehdy, když očekáváme odměnu“.

IV. Masarykův den československého zahraničí.

Masarykovy dny čs. zahraničí se již staly tradičními slavnostmi, při nichž se připomíná celé čs. veřejnosti význam zahraničních krajanů v boji za samostatnost i jejich význam dnešní a kdy se hledají cesty, jak jim pomáhati a utužovati vzájemná pouta s nimi.

První Den československého zahraničí se konal roku 1934. V brožuře k k tomuto Dni vydané napsal ministerský rada dr. J. Folprecht, že den má ukázati našim krajanům v cizině, že jejich stará vlast na ně nezapomíná. Slavnostní schůze, kterou první Den československého zahraničí vyvrcholil, vyslovila k návrhu V. Švihovského prosbu, aby prezident československé republiky dr. T. G. Masaryk dovolil nazývati Den v roce 1935 a všechny Dny další Masarykovým dnem československého zahraničí. President Masaryk k tomu svolil, takže všechny příští Dny již nesou jeho jméno.

V brožuře o druhém Dnu vyložil dr. R. Kocourek účel druhého Dne takto: „Masarykův den československého zahraničí má rok co rok povzbudivě a propagačně působiti k tomu, aby práci pro krajany a vystěhovače byla dána možnost účelného rozvoje.“

III. Masarykův den československého zahraničí, pořádáný v březnu roku 1936, tři měsíce po odstoupení presidenta Masaryka, vyzněl jako hold celého národa doma i za hranicemi celoživotnímu dílu presidenta Osvoboditele.

Na schůzi spolupracovníků III. Dne, konané 28. ledna 1936 prohlásil jeho předseda, ředitel V. Švihovský, že připravované manifestace mají se státi ho'dem celého československého národa doma i za hranicemi presidentu Osvoboditeli, jež svou osobností a pevnou vůlí dovedl sloučiti v boji o naši samostatnost všechny (Pokračování na stránce 4.)

Osvětová hlídka.

Kdyby člověk měl smysly hmyzu.

Díváme se na mouchu, jak si pečlivě čistí předními nožkami hlavu a zdá se nám, že na nás zírá svýma neobyčejně velikýma, podivnýma očima. Náhle hneme rukou a moucha uletí. I pomyslíme si, že nás spatřila a ulétla. Není však tomu tak. Moucha nás nemůže vidět, dokud se nepohne, a i když se nám zdá, že na nás upřeně zírá, byli bychom velmi překvapeni, kdybychom viděli svůj vlastní obraz, jak se jeví v jejích očích.

Složené oko hmyzu se naprosto liší od jednoduchého oka lidského, jež dovede stejně čist drobnou písmo na vzdálenost několika centimetrů, jako pozorovat nejvzdálenější hory.

Hmyz, díky svým očím, žije jen v nejbližším, mikroskopickém světě. Jeho oči, neschopné měnit ohnisko, jsou zaostřeny na nejbližší vzdálenost a veliké zvětšení. Všechno, co je od hmyzu vzdáleno přes dva metry, se rozplývá v bezvýznamnou mlžinu, které hmyz věnuje pozornost, jen když se pohne.

Ačkoli se nám zdá, že včela letí z dálky k úlu v rovné, neomylné čáře, přece, když úl postavíme o několik metrů stranou, jeho obyvatelky jej nemohou najít, létajíce přímo k místu, kde dříve stál. Je to důkaz, že úl nevidí a mohou jej poznat pouze podle barvy nebo vůně. Mnoho okolností zdá se dokazovat, že hmyz vůbec nedovede poznávat předměty podle jejich tvaru, neboť kudlanka nábožná či vážka sedí prostě za bílého dne na stéblu a trpělivě čekají, až

jim nějaký hmyz vlez do čelistí. To je ovšem od hmyzu stejně pošetilé, jako by někdo chtěl překročit lva, ležícího uprostřed silnice.

Všichni živočichové vyšli z moře a přirozeně, že tam měli vlhké oči. Tato vlhkost očí si podrželi všichni obratlovci automaticky, díky slzním váčkům, ale hmyz je tak malý, že jeho největším životním problémem jest, jak si udržeti vlhké oči. Proto, když se nám zdá, že moucha si čistí předními nožkami hlavu, čistí si vlastně oči, pokryté jemnou rohovinou, která znemožňuje jejich vysychání.

Hmyz měl asi původně stejně prosté oči, jako my, neboť dosud se u něho vyskytují u degenerovaných jedinců. K těmto jednoduchým očím se začaly postupně vývojem řadit další oči, jejichž počet je u různého hmyzu různý. Někteří mravenci mají jenom několik očí, kdežto vážky a motýly jich mají dvacet až pětadvacet tisíc.

Každé z těchto očí funguje docela samostatně a proto v každém se tvoří samostatný obraz. Ale tyto obrazy spolu splyvají a doplňují se právě jako dva obrazy v očích člověka. Ale protože každé oko se může dívat jen rovně před sebe, vzniká nesouvislý obraz a hmyz nemůže vidět přechodů světla a stínu; mimo to jeho oči jsou citlivé jen vůči některým, hlavně červeným barvám, z nichž některé jsou pro lidské oko neviditelné.

Ačkoli včela trefí domů z velké vzdálenosti, vidí sotva na dva metry. Mravenci jsou skoro úplně, nebo dokonce slepí. Zdá se, že špatný zrak je vlastností všeho společenského hmyzu. Patrně proto, aby neviděl krásné věci kolem sebe a neutekl z roje. V černém a zlaceném pouzdře... Proč že by i včely mohly mít lepší zrak,

dokazují trupci, již mají obrovské oči, rozložené po celé hlavě, by mohli sledovati královnu, když s ní vyletí na zásadní výlet.

Veliká výhoda facetových očí hmyzu tkví v tom, že vidí i za sebe, tedy doslova „za roh“ a proto se nelze nepozorovaně ze zadu přiblížit k odpovíracímu motýlu. Ale jejich nevýhodou zase je, že se nedovedou soustředit a mohou vidět jen v plném slunci. Ve stínu vidí velmi špatně a potmě vůbec ne.

Je podivné, že některé druhy hmyzu (na neštěstí ne komáři), jsou přitahovány ke světlu. Zdá se to jednoduché, řekne se prostě, jsou vábeni ke světlu, ale ve skutečnosti existuje teorie, že se v přírodě orientují podle některých hvězd, pohybuje se nízko na obzoru a snadno si spletou lampu s hvězdou.

Zrak tudíž není u žádného hmyzu příliš vyvinut, ale zato se u něho setkáváme se smysly, po nichž u člověka nenalzáme ani stopy. Ačkoli se to zdá velmi podivné, přece to dokazuje naprosto odlišně uspořádaný nervový systém člověka a hmyzu. (Dokončení příště.)

Dopisy.

Z Vilhelmovky.

Kroužek divadelních ochotníků ve předvedl dne 31. ledna t. r. divadelní hru od Aloise Jiráska pod názvem „Vojnarka“. Herci mistrně zachytili dramati prostého selského života zhostivše se přidělených úloh velmi pěkně. Souhra některých výstupů zasluhuje plného uznání, což bud š našim ochotníkům vybyggkou k další divadelní činnosti. Divadlo hrálo se u nás od let

v černém a zlaceném pouzdře... Proč jsi tak diskretní? Proč jenom nepovídáš, že jsou to housle, jež ti v oktavě zachránily život? Datum tohoto zázraku je vyryto na pouzdře 2. února osmnáctset — neboj se, neprozradím svým čtenářům, jak jsi mlád.

Zas je dnes sv. Hromnice a jakési jubileum. Slíbila mi, že mi dnes konečně svěříš jak se to stalo. Zahraješ na své zázračné housle kouzelnou melodii svého štěstí?

„Dobrá. Zapal si tedy viržinku. Táhn? A teď nastav uši a slyš.“

Za tyhle kremanky dal nebožtík otec takovouhle hromádku zlatáků onoho jitra, kdy mi je věnoval k narozeninám. A zlatou desetikorunu tiskl mi do dlaně, kdykoliv mne vypravil k mistru F. Bedle na smíchovském nábreží a vyučoval jen několik vybraných žáků. Obzvláště nadaných a tak zámožných, aby mohli platit jeho lekce.

Nemusím ti dlouho vykládat — pozor, aby ti nevyhasla viržinka — že jsem přes řeku nechodil k mistru F., kam mně tatínek posílal. Proč měla paní hostinská „Na křižovatce“ pi-

Besídka.

I g e r t i :

Šťastný Dalibor a jeho housle.

(Z hromniční návštěvy u přítele.)

Že nouze naučila Dalibora housti, to víme už od předvčerejška. Že mu housle zachránily i život, to vám chci povědět dnes. Za pravdivost ručím svou šedivou hlavu.

Prosím o trochu trpělivosti, hned začnu — jen ještě tohle: zde nešlo, nejde a nepůjde o nebožtíka rytíře Dalibora. Můj hrdina je sice nejméně rytířský, je živ, velice živ a v nejlepších letech právě tak jako já!

Když se udál tento prazvláštní příběh, byli jsme oba ještě v tom blahém věku, kdy se jinoch připravuje pro praktický život studiem aortistů, trigonometrie atd. Bohužel jsme byli oba poněkud lehkomyšní. Chodili jsme za školu, fašovali omíluvenky a lékařská vysvětlčení — každou chvíli důtka třídni, ředitelská, karcer. — Ještě dnes se mi o tom zdává.

Což pak Dalibor — toho nebolela

z ničeho nikdy hlava! Štěstí všude a ve všem. Co se navyvádel. Kolika děvčatům popletl hlavu. Milostné dopisy podpisoval zásadně jmény svých nejlepších přátel. Ano, on jediný z naší zlopověstné septimy dosáhl božského privilegia vyprovázet do klavírní hodiny dceru našeho pana ředitele, který byl nejstrašnější klasický filolog od časů Homérových... A já nešťastník, já si ji na konec vzal! Nesmějte se — vždyť moje žena je tisíckrát přísnější než stotisíc klasických filologů.

Odpouštím ti, Dalibore — pro tvoje štěstí. Vždyť přece víš, jak rád vřdv o Hromnicích navštěvuji tvůj mládežnický byt.

Ta registratura rážových psaníček, parfums studentských lásek co iliony taneční pořádky, kytice a tolik něžných dárků, které věnovala tvá štědrá ruka paním tvého srdce, které však včas ti byly vráceny. Všecky ty víly minulosti se šťastně provdaly za jiného. Ach, ty šťastný Dalibore — u tebe nevládne klasická filologie, nýbrž věrný úsměv štěstěny.

Ve svatyni jejích darů nejvíce mne vábí tajemství kremonek, uzamčených

založení osady a třeba význam jeho nebyl někdy dostatečně docenován, přece vykazuje dosti bohatou činnost a úspěch. Dokud neměli jsme tu vlastního sálu, náš divadelní kroužek odkázán byl na spoluúčinkování s kroužkem divadelním ve Sklíně české. Vystavením sálu a založením posvícení u nás, osobně byl náš život zábavní a společenský. Avšak i potom oba divadelní kroužky, u nás a ve Sklíně podporovaly se a vypomáhaly v činnosti divadelní a několik divadel uspořádaly společně.

Nyní dorůstá nám v mladší generaci nový, svěží lid, který zastane věrný odkazům předků našich dokud zachová si čisté srdce, mysl jasnou a radost ze života... Proto podporujeme naše národní podniky a odměňujeme námahu a práci pořádatelstva, alespoň svoji účastí a návštěvou.

Naším hercům vyjadřuje se touto cestou vděk za jejich práci a přání, aby brzo opět pobavili nás novým podnikem! —ček.

Z Borščevky.

U nás všecko na jevišti a vedle.

Masopust (pravoslavný) zakončí se u nás letos nějak slavnostně, ale tančit se také bude. A ještě jak! Jen aby nohy stačily!

Dne 7. března 1937 r. večer sehraje velké drama v 5 jednáních: „Cikánova pomsta“. Bude to tam všelijaké: i veselé i truchlivé. Tragická smrt nešťastného jinocha vžene slzy do očí, ale hned na to razný pochod a jiné taneční kusy místní dechové kapely rozpráší všechnu truchlost. Návštěvníci dají se do šíleného tance a bujný smích bude se rozléhat sálem až do rána neboť je to karneval!

vo jako křen a hned tři tak roztomilé dcerušky Anči, Franči, Emči?

Jak víš, tehdy ještě nebyla v módě taková bláznivá zima jako teď, že chvíli prší a chvíli mrzne, aby z toho bylo jen bláto a rýma. Před vánocemi nám řeka pěkně dle předpisu zamrzla a na Hromnicě bývalo sice již tenkrát „o hodinu více“ — ale bruslilo se vesele dál. V jasnou obloukovek a při hudbě na kluzišti — na řece ve svitu luny.

Tyhle tři dcerušky z „Křižovatky“ uměly všecko virtuózně. Tančit i točit pivo, dělat čárky na táce i na ledě kroužky.

A tak jsem za to vlastně ani nemohl, že jsem se navracel z hodiny domů čím dál tím později. Cestami budnými, klikatými, drahocenné kremonky podpažím — ale vždy bez koruny.

Tak a nejinak i v ten den sv. Hromnic.

Lživá tvář rostoucího měsíce smála se vysoko v kruhu svých hvězd. Smála se zimní kulise naší planety, jiskřila ve sněhu ledové pláně — všimni si, jak jsem již tehdy byl poetič-

Za profesorem FEDOREM KOVÁŘÍKEM.

Dne 13. ledna t. r. zemřel v Brandýse n./L. (ČSR.) ve věku 83 let a dne 17. ledna byl pochován do rodinné hrobky ve Štáhlavech, profesor Fedor Kovářík.

V bývalém Rusku měli jsme dlouhou řadu lidí národně uvědomělých, obětavě činných, ba i vysoce zasloužených, avšak nemnozí byli tak čistého a tvrdého zakalení jako prof. Kovářík.

Do Ruska odešel již v mladém věku jako student, brzy po slovanských demonstracích v Praze, pořádaných na uvítání ruského generála Černjaeva, hrdiny srbského protitureckého povstání. Nadšen ideou slovanskou a ruskou podporou, jaké se dostává slovanským národům Balkánu, odešel, když půda v Rakousku se mu stávala již horkou. S doporučením z domova slavjanofilským kruhem v Petrohradě, dostal zde státní stipendium a dokončil studium na moskevské technice, stal se profesorem matematiky, deskriptivní geometrie stavitelského rýsování a geodesie v Poltavě a poté ředitelem gymnasia v Konstantinogradě na Ukrajině.

Za více než čtyřicetiletého pobytu poznal Rusko dokonale. O tom svědčí jeho zajímavá a poučná kniha „Zážitky a dojmy ruského Čecha za carství“, vydaná r. 1932 v Praze nákladem Slovanského ústavu.

Kovářík byl též činný jako novinář. Dopisoval do Národních listů, do kijevského „Ruského Čecha“, do „Čechoslovana“. Založil v Poltavě „Sokol“ atd. Po návratu do vlasti byl čestným předsedou klubu politických odbojových pracovníků z Ruska. Svůj styk se zahraničními krajaney nepřerušil. Byl jedním z nejpřednějších spolupracovníků „Hlasu Volyně“. Kromě povídek ze života ruských Čechů a z ruského života napsal román „Hrábšedlak“, který vycházel jako příloha „Hlasu Volyně“. „Historii čechoslováků“, „Za mého dětství“, též uveřejněných v „Hlasu Volyně“.

Pohřeb měl skromný, takový jako byl celý jeho život.

Zanechal po sobě na Volyni dědictví, které bude věčně hlásat Jeho zásluhou práci ve prospěch myšlenky slovanské a české menšiny v Polsku!

O týden později, 14. března 1937., budeme pořádat opět akademii na počest pana presidenta Osvoboditele, T. G. Masaryka.

Vidím jak každý z Vás se teď směje a povídá: „Ti si to spletli! Vždyť měli to pořádat obráceně: nejdříve akademii (aby vypadla právě na den 7. března) a pak divadlo“. Ano, spletli jsme si to i to nás mrzí, ale už to tak necháme. Popletla nám to vlastně valná schůze Matice, až se bude konat právě toho 7. března. A proč a v jaký

kým a zapal se — teď přijde katastrofa.

Zkrátka a dobře měl jsem v sobě tehdy nanejvýš 11 piv. Ale všechno se mi zdálo tak jaksi ne kutečné, kouzelné, fantastické — tak jako ze Shakespeara. Víme co jsme, ale nevíme, co z nás bude... Co bude z nás za 100 let? Pivo bude stejně šumět, nové a nové jaro, děvčátka budou proměnovat na sluníčku — jenom z nás nezůstane nic než dluhy... Jak se to všechno točí, kutálí, mizí — právě tak jako tatínkovy desetikoruny. Pak mně napadlo, že nejstrašnější nepřítel člověka, kterého jsem se odjakživa bál jako ohně, jenž rozkládá a ničí, je voda — a v tu ránu něco pode mnou ruplo! Tma... hučení... mráz jako kudla. V nose i v botách, za krkem, v zádech — ledová voda. Házím sebou, máchám nohama — všude nic, nikde opěrný bod —

Sb hem světe — Emči, Anči, Tonči, Franči — nad hlavou se mi zavřelo propadlo smrti...

Naposled ještě zvedám zoufale ruce — naednou držím pouzdro svých hoslí. Vzpřímily se ve výseku ledu! Už

způsob popletla? Na to již neodpovím neboť nechci prozrazovat všecka tajemství Borščevky.

Jen jedno Vás prozradím. Slyšel jsem totiž (ale nevím to jistě; možná to bude jen pouhý klep), že prý „to“ toho 14. března bude u nás také veselá a zajímavá. Budou prý nějaké přednášky, divadélko, básně a zpěvy. A hrát se bude také, a tančit — až do půlnoci. Hrát bude tentokrát náš strunný orchestr mládeže, jež se u nás stále rozvíjí a zdokonaluje. Tančí se

se ně opírám. Už klečím na ledě vedle svého hrbu. Housle tyhle zlaté housličky tisknu k srdci a blahorečím ochránci všech umělců a nepřátel vody —

Tak a teď víš, jak housle zachránily život tvému Daliboru v rozpuku růžových nadějí dvaceti let — —

Odmešel se a něžně hladil černý lak pouzdra. Oba jsme dojatí...

„Dalibore; tys šťastný člověk. Odemkni to pouzdro a zahraj mi aspoň jednu píseň svého smavého štěstí!“

„Srdce s tebou rozdělím, bratře — ale... nelze. Nechápeš? Vždyť to pouzdro je prázdné. Vždyť nemám ani noty. Kremonky jsem prodal před dvaceti lety, téhož dne — kdy jsem je dostal a chodil jsem vždy jen s pouzdem prázdným!“

A chceš vědět, co se pí štěstěně na mně tak líb? Řeknu ti to: Já vlastně neumím pořádně nic — to je mé tajemství úspěchu. Haló — co hledíš tak vyčítavě? Zapal si raději tuhle blond viržinku. Tahne? Nevyháním tě, ale máš už jenom 6 minut času — tvoje paní tě čeká!“

při něm moc pěkně a proto: kdo má dobré boty, citlivé uši a je při tom optimistou a vlastencem, to prosíme! Hop do kola ještě v ten poslední den!

Všecko to bude prý pořádat náš nově založený odbor SČM. Tak mi to povídali a já s tím letím hned k Vám, milí přátelé. Doufám, že mě snad proto nebudete považovat hned za pleticháře.

E. Nervosní.

Znamení doby.

Ze Stromovky.

Dne 14 února t. r. měla se konati v Stromovce přednáška V. Jansy na téma: „O výživě hospodářských rostlin.“ Účelem této bylo poukázat i, jak nutno si počínati, abychom povznesli produktivitu našich pozemků. Přednáška měla se konati v češtině, vstupné bylo stanoveno mírné za účelem hrzení p. plátku na nezaměstnané die vybitnutí Starostva, uděleního dovolení na takového druhu schůze. Však ze Stromovky, osady čítající asi 30 čísel se dostavil pouze soltys. Leč ze sousední obce na tuto kulturní českou přednášku přišli 4 Ukrainci.

Budiž zde uvedeno, že na několik dní před uvedenou přednáškou Stromovští občané odevzdávali pivem a kořalkou hold Bachusovi a při této příležitosti sál u p. Nováka vyplnili téměř veškeré dospělé občané Stromovky, lež i mnoho přespolních Čechů se dostavilo.

Vladimír Jansa.

IV. Masarykův den československého zahraničí.

(Dokončení ze stránky 1.)

složky národa v jeden mohutný celek. Masaryk měl a má zvlášť vřelý poměr k našim zahraničním krajanům a je proto naší povinností, abychom vzdávajíc mu hold, měli na paměti, že musíme spláceti dluh svým zahraničním krajanům.

IV. Masarykův den československého zahraničí bude pokračovati v tradicích a zásadách Dnů předcházejících. Budé s ním spojena v Národním muzeu pořádaná výstava pod heslem „Masaryk a zahraniční krajané“, která vedle znázornění spolupráce presidenta Osvoboditele s československým zahraničím zahraničím za války ukáže, jaké účtě těší se prezident - Osvoboditel v našem zahraničí.

Dr. Jan Auerhan.

(Ročenka Č. Ú. Z. 1937.)

Oznámení.

Z Bocánovky.

Česká mládež při odboru České matice školské pořádá v sále p. Havlíčka dne 14.—II. 1937 r. na zakončení masopustu divadelní představení: „Bártova pomsta“ (Soud boží) od J. Hory. Vesnické drama o třech jednáních. Po divadle veselá sousedská taneční zábava. Ceny míst shovívavé. O hojnou návštěvu laskavě prosí

Pořadatelský Výbor.

Kronika.

Utvoření Obozu národního sjednocení.

Z počátku tohoto týdne konal se ve Varšavě sjezd polských měst. Řeči řečníků jednotlivých měst vesměs vyzněly pro deklaraci plk. Adama Koca. Plk. Koc ve své řeči prohlásil, že „naši práci budeme prováděti jako Oboz Zjednoczenia Narodowego“. President města Varšavy p. Stefan Starzyński byl ustanoven předsedou výboru Obozu národního sjednocení a byl přijat P. Presidentem Republiky. Rovněž rektorevé všech vysokých škol varšavských vyslovili souhlas s deklarací plk. Koca a svoji spolupráci nad konsolidací morálních a tvořivých sil v národě. Přihlášky do nové organizace postupují ze všech krajů Polska ve velkém množství.

Slavnostní založení stolice polské vojenské vědy v Paříži.

Inauguraci provedl náčelník francouzského generálního štábu general Gamelin za přítomnosti asi 300 zástupců francouzské armády a četných význačných osobností, 150 franc. generálů a velvyslance Lukasiwicze. Nová stolice bude se věnovati studiu polské vojenské historie a nynější polské armády. Zahajovací řeč pronesl general Gamelin. Po něm general Faury ve své řeči zdůraznil, že vítězství na Visle v r. 1920 bylo vítězstvím polským, a připomněl svědectví generála Weyganda, který prohlásil, že plán vojenských operací byl vypracován polskými generály. Slavnost byla velkou manifestací polsko-francouzského přátelství.

Přehled politické a vojenské situace ve Španělsku.

Konec posledního týdne ve vládním táboře byl ve znamení řeči a zoufalého volání po konečném sjednocení: Largo Caballero ve Valencii hrozil demisí, vyčítaje katalánské vládě, že nedbá o osud Valencie, generál Miaja v Madridu se dovolával přispění, volání to, které zůstává nadále slyšeno, a president katalánské „Generalidady“, Companys, se ve svém projevu pozastavoval nad tím, že se nečelí nebezpečí hrzícímu Katalonií.

Abys byl galvanisován duchem madridských obránců, Baskové a asturští horníci — „dynamiteros“ — podnikli zuřivý útok na Oviedo. Zde se, že dobytí Ovieda bude relativně snadné, čímž se získá morální efekt, tak potřebný v době porážek a po padu Malagy. Ale útok, vedený asturskými horníky a Basky, byl zastaven v samém předměstí Ovieda. Vrch Naranco nadále zůstává v držení generála Arandy, který způsobil útočníkům strašlivé ztráty, odhadované na 4000 mrtvých a 7000 raněných. Postavení obhájců Ovieda není sice záviděníhodné, ale zdá se, že nejtěžší útoky se již nebudou opakovati.

Velitelsví Madridu očekává velkou ofensivu povstalecké armády, a proto válečný materiál je již soustředěn u národního paláce, u observatoře, v kasárnech Marie-Kristíny, v la Almu-dena, a na jiných důležitých místech. Z hlavních madridských tříd, Toledská, je přeměněna v opevněné zákopy. Zpráva rozšířená z Madridu o dobytí Pingarronu na řece Jaramě se úředně vyvrací. V hlavním městě byly uspořádány demonstrace proti vojenským velitelům, zodpovědným za ztráty u Malagy a Ovieda. Dav se dožadoval odsouzení k smrti generálů Asensia a Villalby, z nichž poslední je již vězněn ve Valencii. Generál Villalba je obviněn z nedostatečného hájení Malagy a z vývozu kapitálu do zahraničí. — Situace ve Valencii se stává velmi kritická nedostatkem potravin. Valencia, která dříve čítala 250.000 obyvatel, čítá nyní, s přistěhovalci z Madridu, přes 800.000 obyvatelů!

Protižidovské hnutí v Maďarsku.

V Peci byly protižidovské bouře. Křesťanští manifestanti podnikli útok na synagogu a na rabínskou školu, které byly poškozeny. Minist vyučování nařídil uzavření university.

Daší letecké továrny byly ve Francii zestátněny.

Dekretem, který podepsal president republiky, byly zrekvírovány a zestátněny tři další továrny na letadla. Je to jedna továrna v severní Francii a pak dvě známé továrny; Farmanova v pařížském předměstí Boulogne a Hanriotova v Bourges

Stávkové hnutí ve Spojených státech.

Stávková vlna ve Spojených státech roste. Střediskem stávkového hnutí je nyní město Detroit v Michiganu. Tam vypukly v četných závodech nové stávky. Stávka řidičů dodávkových aut velkých jatek ohrožuje zásobování města masem. K této stávce se připojila i velká část techniků. Guvernér státu Michigan vyslal do Detroitu zástupce, kteří mají ve sporech zprostředkovati. Zároveň roste obranné hnutí dělnictva proti neodpovědným podnikovatelům stávek. Zatýkání stávkujících, kteří obsazují dílny, svědčí o vzrůstajícím odporu státních i místních autorit proti tomuto druhu stávky.

President Roosevelt nebude po třetí kandidovat.

Při přijetí zástupců tisku prohlásil president Roosevelt že je pevně odhodlán odejiti po uplynutí svého nynějšího volebního období v lednu roku 1941 z politického života. Nenechá však potom zemi ve stavu, v jakém ji svého času odevzdal president Buchan Lincolnovi. I kdyby nemohl za

svého krátkého volebního období rozřešit velké problémy, přece doufá, že přivede věci tak daleko, že jeho nástupce je bude moci definitivně rozřešit. Tímto prohlášením se vyvrací všechny pověsti, že prezident Roosevelt usiluje o třetí čtyřleté presidentské údobí. President Roosevelt žádá neprodlená opatření, aby jeho reformní zákony nebyly prohlašovány za neplatné reakčními soudci. Vláda musí být m. j. s to usměrňovati vývýrobu a činiti opatření proti zdržování, spekulaci a nesocialním zaměstnavatelům. Musí být s to v případě potřeby přivést s dostatečným tlakem zaměstnavatele a zaměstnance k jednomu stolu. 4. a 9. března se očekávají programatické řeči presidenta Roosevelta.

Lodní program Velké Britanie.

Výdaje námořního rozpočtu na rok 1937 dosahují výše 105.065,000 liber šterlinků, což činí proti roku 1936 zvýšení o 23.776,000 liber, počítajíc v to i mimořádné výdaje. Na program jest stavba tří obrněnců, 2 mateřských lodí letadlových, 3 křižníků o 8.000 tunách, 2 křižníků o 5.300 tunách, 16 torpedoborců, 7 ponorek a 45 jiných lodí.

Na Havaji budou největší doky na světě.

Ministr námořnictví USA Swanson žádal rozpočtový výbor sněmovny reprezentantů, aby zvýšil částku, jež byla povolena pro výstavbu námořních suchých doků v Pearl Harbor v Havaji, z 10 na 15 milionů dolarů. Tyto doky budou největší na světě.

Popravený ras Desta bude veřejně vystaven v Addis Abebě.

Z Addis Abeby se oznamuje, že maršál Graziani nařídil, aby mrtvola popraveného něgušova zetě rasa Desty byla dopravena do Addis Abeby a tam veřejně vystavena. Tento krok má za účel přesvědčit habešské obyvatelstvo, že ras Desta je už skutečně mrtev a že jeho smrtí se skončila poslední kapitola habešského náporu proti italské vládě.

Volby v Indii.

Strana indického národního kongresu dobyla velkého úspěchu v provinčních volbách. Voleno bylo v 12 provinciích a v sedmi z nich, t. j. v Bombay, Madrasu, ve Spojených provinciích, v Centrálních provinciích, v Pedžabu, Biharu a v Orisse má strana národního indického kongresu velkou většinu, ve třech provinciích, t. j. v Bengálsku, v Assamu a v pohraniční provincii severozápadní jest v čele. Podle nového ústavního zákona pro Indii má provinční autonomie vstoupit v účinnost dnem 1. dubna. Výbor indického národního kongresu sešel se dnes za předsednictví Nehrua a Gandhiho, aby pojednal s hlediska provinčních voleb o své budoucí politice. Nebylo dosud rozhodnuto, zda strana přijme nebo zamítne výzvu guvernérů těch provincií, kde má většinu, aby sestavila provinční ministerstva. Až dosud strana indického národního kongresu odmítá novou ústavu. Gandhi zastává stanovisko kompromisní. Navrhuje, aby ministerstva byla sestavena, ale aby nebyla uplatňována

moc, kterou podle nové ústavy mají mít guvernéri.

Studentské nepokoje v Rumusku.

V Jasseech byl spachán atentát studentů na rumunského profesora Bratu, který byl vážně zraněn; bylo mu uříznuto ucho.

V souvislosti s tímto atentátem zatčeno asi 50 osob. Ministerská rada učinila několik usnesení, směřujících k vyřazení všech politických proudů ze studentského života. Všechny vysoké školy a studentské domovy budou s okamžitou platností zavřeny a vyučování zahájeno teprve tehdy, až nabude platnosti nový zákon o vysokých školách. Do tohoto zákona má být pojata ustanovení, kterým se zakazuje účast studentů na politickém životě stran a na všech politických projevech. Dále bude zotřen zákaz nositi uniformy a odznaky. Ministr kultury byl prý zmocněn, aby vešel ve styk s rumunským patriarchou za tím účelem, aby se zabránilo účasti kněží na politických zápasech. Konečně bylo rozhodnuto, že všechny lože a tajné spolky budou ihned rozpuštěny.

Ženská hlídka.

Rolnické dcerky.

Názor, že je nutno rolnickým děm dání téhož odborného vzdělání, jako rolnickým synům, získává stále více půdy. Doba vysokého hospodářského pokroku, ve které žijeme, vyžaduje si lidí náležitě vzdělaných. Za tím úče-

152

slovo. Štěstí si každý dělá sám, ale ke štěstí je potřeba vždy také nutných podmínek. Těmi je bohatství a potom vědomí, že bytost, se kterou jsem se na věky spojil, je mi duchem rovna. Tvá vychválená Milada je děvče beze všeho vzdělání a až mine opojení, mine také spokojenost.“

„Nemine. Ty ji neznáš, a proto tak soudíš.“

„Nu dobrá, snad se mýlím, ale hraběnku nepřesvědčíš.“

„Pomůžeš-li mi, přesvědčím,“ řekl vroncně.

„Můj milý, nemám chuti k vůli tvým husarským kouskům kalit si dobrý poměr se ženou.“

„Ani tehdy ne, když tím můžeš zachránit dvě bytosti, které lačně čekají na tvou pomoc?“

„Prosím tě, jen nehoruj a neužívej takových bombastických slov, již mě to unavuje. Vidím, že netuďu mít od tebe pokoj, dokud se nestanu tvým spoluvinníkem. Buď si. Pro jednou ti vyhovím, a e nemohu ti předně nic slíbiti a za druhé se k ničemu pro budoucnost nezavazuji. Napřed, než co podniknu, musím znát tvou nevěstu. Promluvíš s ní, ale ty se zaručíš, že s ní před tím nebudeš sám hovořit.“

149.

zahradníkovu! Buď již svět chodí jinými koleji, nebo sám ničemu nerozumím. Ostatně, proč se rozčiluji? Jsi plnoletý, jsi svým pánem, dělej si, co za dobré uznáš. Jdu ke hraběnce, abych jí řekl vše, nechci s tím nic mít.“

„Čili dostávám z tohoto domu výpověď,“ prohodil Artur trpce.

„Kdo tě vypovídá?“ křikl hrabě a opět usedl. „Sám se vypovídáš. Myslíš, že hraběnka, až se o tom doví, bude tě chtít vidět?“

„Budeš-li i ty proti mně, pak ovšem ne. Čekal jsem od tebe lásku a pomoc a místo toho mě zasypáváš nejhoršími výčitkami.“

„A mohu jinak?“ bránil se, ačkoliv výtka Arturova jaksi ochladila jeho neipřekřejší tón. „Což nemáš vlastní úsudek, abys nachápal, že co žádáš, hraničí z bláznovstvím? Odkopáváš nevěstu, honosící se všemi vlastnostmi a zaslubuješ se chudému, nepatrnému děvčeti. Ty, baron Vukotič, chceš udělat baronkou dceru mého služebníka, a k tomu takovou, která byla prodavačkou, chudou jako myš. Nu, donuť svůj mozek, ať také trochu přemýšlí.“

„Již jsem ho nutil, již jsem vše uvážil,“ pokrčil vzdorovitě rameny. „Vím, že je to cosi neobvyklého, vím, že to vzbudí veliký rozruch, ale řekni sám, co má pro mne větší

lem se zřizují nebo byly zřízeny hospodářské školy i pro dívky. Každá rolnická dcera náleží do takové školy a nikoliv do škol městských nebo odborných škol kuchářských. Je chybou venkova, že tíhne do měst. Jeho vyhlídnutí může mít za následek další jeho zeslabení po stránce hospodářské. Bojující za svá práva mohou jen lidé nerozrušení jiným prostředím, sžítí se svým povoláním a schopni i po stránce odborně-kulturní. Venkovská děvčata se ve městech odcizují půdě a ztrácejí lásku k venkovu.

V odborných hospodářských školách se dostává děvčatům nejen všech vědomostí, kterých by nabyta ve městech, ale jsou současně učena lásce k půdě a vědění odbornému, aby, bude-li toho třeba, mohla převzít dědictví svých otců. Žačky mají příležitost poznati krásu rolnického povolání a venkovského života a tak se jim umožňuje stát se dobrými rolnicemi. Na to by se nemělo na venkově zapomínati.

Různé zpravy.

Z dějin cukru.

Slovo „cukr“ povstalo z indického slova „suchur“ a perského „schara“ a z původního slova sanskritu: „scharkara“, sladkost. Cukrová třtina měla svou vlast v Indii, odkud pronikla do Číny, v neistarsích dobách pravěku. Ze třtiny se vyráběl vyluhováním původně jen syrop. Teprve později třtinový cukr našel formu krystalu, „indické sladké soli“ (sucré candi, t. j. náš kandis), který byl předmětem čilého obchodu s Egyptem s Řeckem

a s Feničany. Ve XIII. st. dostala se třtina samotná do Arabie, Egypta, Nubie a Habeše. Do západní Evropy dostal se cukr za křížáckých výprav. Veničané (Benátčané) zdokonalili rafinádu spojením arabského a čínského způsobu za pomoci vápna.

Výroba cukru z řepy datuje se z doby Napoleona I., kdy Francie za námořní blokády měla citelný nedostatek cukru, a tu chemikové při zkouškách cukernatosti listých plodin povšimli si řepy. Tato výroba řepového cukru se rozšířila po celém světě a vytvořila tak podklad k výnosnému pěstění cukrové řepy ve velkém. I u nás v Čechách stal se „cukr“ jedním z největších továrních výrobků. Ve starých dobách se u nás sladilo jen „medem“, z něhož se dělal kvašením i opojný nápoj, zvaný, „medovina“. Po světové válce bylo pěstění cukrové třtiny zavedeno v četných koloniích a na konec láce výroby předstihla opět cukr řepový, ovšem i k velké naší škodě, neboť cukr byl naším zlatem.

Uctivost ve Švýcarsku.

Od nejmladších let Švýcaři učí dítě, že nesmí přivlastnit si sobě cizích věcí: ani bič, ani řemínek, ani ovoce, ani žádné jiné drobnosti. Touto výchovou každý Švýcar má hluboko zakořeněnou v duši úctu k cizí vlastnosti. Slavný polský spisovatel Boleslav Prus, chtěl vyzkoušet uctivost Švýcarů; položil uprostřed rynku na sloupku zlatý peníz. Mijely dui, starší i děti prohlíželi si peníz, braly jej do ruky, ale nikomu nepřišlo do hlavy strčiti peníz do kapsy. Po týdně dověděl se policista, že peníz

náleží onomu polskému spisovateli a přišel jej prositi, aby si vzal svoje vlastnictví.

(Z polštiny přeložil Jos. Valeš.)

Holandské národní barvy.

Královským nařízením byly stanoveny holandské národní barvy takto: červená, bílá, modrá. Tím je rozhodnut dlouhý spor o barvy národní vlajky v Holandsku. Četní Holanďané si přáli, aby národními barvami byly oranžová, bílá a světle modrá.

Zločin čínských banditů.

Poblíže Charbinu asi sto banditů napadlo a oloupilo automobilovou karavanu a odvezlo s sebou 23 Čiňany, zanechávajíce požadovati vysoké výkupné. Také poblíže Triencinu napadli banditi parník, z kterého odvezli 3 cestující a uloupili 4.000 dolarů.

Americká soudní groteska v Novém Yorku.

Americké kruhy právníků rozčiluje právě skutečnost, možná jen v Americe! Ve vězeňské cele, určené pro odsouzence k smrti, žije a má se dobře vězeň Arch. Heron, který byl před 29 lety odsouzen na smrt, a dosud ne popraven, ač nedostal milost! Rok 1908 vyslechl spravedlivý rozsudek smrti za vraždu jakéhosi duchovního. Obhájce odsouzence požádal však, aby byl vyšetřen jeho klient psychiatry, protože je nepřičetný. Soud vyhověl obhájcově žádosti a Heron byl odevzdán lékařům k prozkoumání duševního stavu. Náhoda však chtěla tomu, že nežli psychiatři vyslovili svůj nálezk úplně nepřičetnosti, zemřel náhle sou-

cenu, zda mé štěstí či lidský úsudek? Lidé přestanou mluvit, ale nespokojený život nepřestane. Nemohu za to, že našel jsem duchaplné a ušlechtilé děvče v pouhé zahradníkově rodině. Není to její vinou, že je chudá, jako není zásluhou, že je Alice bohatá. Ani jedna ani druhá nemůže se chlubití ničím jiným, než svými osobními vlastnostmi. Ty znáš Alici. Proč nechceš, na příklad, poznáti také Miladu, abys o ní nabyt vlastního úsudku a přestal se na ni dívatí takovým nepřátelským očima. Jsem baron Vukotič, mé jméno je mi drahé, ale bylo by mi právě tak drahé, kdybych se jmenoval pouze Vukotič. Žijeme v době, kdy pouhé rodové jméno musí často ustoupit jménu, náležejícímu člověku, vyšlému z nejhudší rodiny, ale vynikajícímu duchem. Šlechtici přestali býti výhradními pány míst generálů, ministrů a tak dále, a hle, svět s proto nezřít. Proč by se měl ten svět bořit, vezme-li si baron Vukotič děvče, jež nemá jiného nedostatku, leč že je dcerou zahradníka. Kolikrát sám ses s tetinkou přel, když ti vtvýkala, že se příliš mícháš do hospodářství a že tě to jako hraběte není důstojno, jaké je to předpotopní stanovisko, jelikož potřebuješ peněz a těch získáš svým vlastním dohledem a přičiněním. Tak je tomu, drahý strýčku, nechci od tebe leč sprá-

vedlnost. Buď jist, že kdybych byl mezi šlechticnými nalezl bytost tak milovaní hodnou, jako je Milada, že bych byl s radostí se dni ucházel. Nenašel jsem ji, ne snad proto, že by mezi nimi žádné takové nebylo, ale že jsem neměl štěstí s takovou, která by odpovídala mým představám, se setkat. A proto bych měl býti bez milosti odsuzován, že jsem v nedostatku vhodné nevěsty šlechtičny sáhl po nevěstě plebeice? Znáš tě a vím, že na konec mě přece neodsoudíš.“

Rozohnil se a pronášel svůj náhled s takovým vroucím přesvědčením, že hrabě tiše poslouchal. S počátku mu pohrával pohrdivý úsměv kolem rtů, ale potom i ten zmizel a pouze svaštěné čelo svědčilo, že ho dosud nepřijemná nálada neopustila. Když se Artur zamlčel, bylo chvíli ticho.

„Strýčku, ani jediného dobrého slova pro mne nemáš?“ dorážel Artur prosebně.

„Co ti mohu říci?“ řekl mrzutě. „Vidím, že jsi neústupný, že bych marně plýtval slovy, abych tě přemlouval. Souhlasit s tebou nemohu a zatracovat tě nechci. Jsi dosti star, abys mohl vše uvážiti. Ale hraběnku takhle nepřemluviš. Ta jistě bude z toho nemocná a jistě ti to nikdy neodpustí.“

„Ani kdyby mne viděla šťastného?“

„Dej pokoj a nevyslovuj tak často toto

dee, který vydal na něho rozsudek smrti. Podle amerických zákonů může však dáti rozkaz k popravě jen soudce, který ho dříve sám odsoudil. Od té doby sedí tedy Heron již po 29 roků v cele odsouzců k smrti, aniž by bylo možno ho popraviti, a vyžaduje si k jdu ty nejchutnější lahůdky, na jaké mají odsouzcenci právo před svou smrtí. Podle posledního jeho přání musily mu býti též předplaceny k četbě nejrůznější časopisy, odsouzenec k smrti přijímá v cele návštěvy svých známých a v poslední době poručil si dokonce, aby mu byl dodán ke každodenní zábavě radioaparát! To to skutečnou životní americkou grotesku chce ukončiti nyní aspoň kroužek věhlasných novoyorských právníků podanou právě žádostí státnímu gubernátorovi, aby on zamezil další směšné mrhání státními penězi na újmu občanstva tím, že odsouzcenci k smrti uděli milost.

Hospodářský zpravodaj.

Dvojnásobný užitek.

(Dokončení.)

Jak bohatých výsledků můžeme docílit při používání hnojivky s přidáním superfosfátu máme důkaz v číslících a pokusů zmíněného již d-ra Grete.

Z pokusů těchto vedených po čtyři leta se zjistilo že:

- 1.) parcely nehnojené daly středně 72,0 cent. metr. sena z ha,
- 2.) parcely hnojené čistou hnojivkou — 95,0 cent. metr. sena z ha,
- 3.) parcely hnojené hnojivkou konservovanou superfosfátem — 110,2 c. metr. sena z ha.

Tak vysokých vynosů u nás nedocílujeme, neboť tam jsou louky již dlouhou řadu let udržovány na vysokém stupni kultury, díky pečlivému pěstění, o kterém se u nás zapomíná.

Co však je nápadné, to ono zvýšení sklizně nad beztak jik vysokou normu z dílců hnojených močůvkou, do níž byl přidán superfosfát. Není ovšem lehké získati zvýšení sklizně, při tak vysokých úrodách. Nutno podtrhnouti též, že sklizeň vzrůstá nejen množstvím, ale rovněž jakostně, následkem přidání fosforu.

Sluší poznamenati, že jiná hnojiva fosforečná, jelikož obsahují vápno, nemohou býti užívána ke konservaci mrvy, poněvadž je ich působení jest škodlivé, způsobující rychlý rozklad hnoje.

Uvedli jsme výše, že na kus inventáře má býti denně používáno 0,5 kg superfosfátu jako conservačního prostředku chlévské mrvy, dodáme ještě, že běží-li o konservaci hnojiva tekutého, pak na 10 hektolitrů dává se 20 kg superfosfátu, přidávající jej v několikadenních časových odstupech, podle toho jak přibývá hnojivky.

Fort. Starzyński.

CENY OBILÍ.

Záznam 2 III. soukromého obchodu—zač kupuje.

	zl.	21.80	za 100 kg
Žito			
Pšenice	„	27.50	„
Ječmen	„	23.50	„
Oves	„	19.75	„
Hřečka	„	—	„
Proso	„	—	„
Řepák	„	45.50	„
Hrách	„	20.—	„
Fasole	„	30.00	„
Mák	„	83.00	„
Jetel	„	115.00	„

Z Chmelného trhu.

CHMEL.

Žatec, dne 26. února 1937.

V uplynulém týdnu nenastalo změna na žateckém trhu chmelném. Kupovalo se v menším rozsahu jak pro domácí potřebu tak pro pro cizinu. Hledány nejvíce levné druhy a pak také prima chmele. Při nezměněné pevné tendenci pohybují se ceny žateckého chmele v rozpjetí

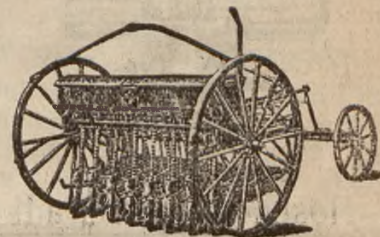
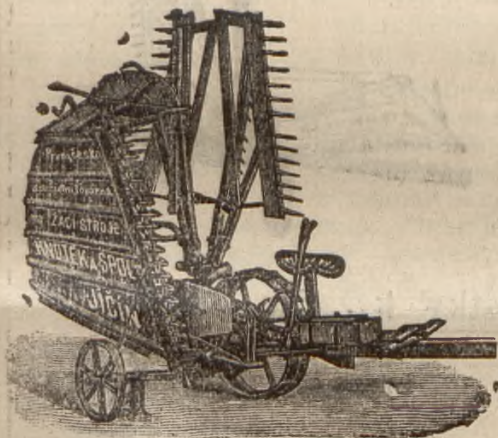
Kč 700. — až 1.200. — za 50 kg.

Veřejná známková chmele v žatci ověřila a vyexpedovala dodnes 67.384 žeků v čisté váze 155.882 c. c. žateckého chmele sklizně 1936.

Český odbor Jednoty chmelařské v žatci.

NEPŘEHLÉDNĚTE!!

Velmi důležité pro ty,
kteří si přejí míti dobrý
český stroj za velmi nízkou
— likvidační cenu.

Následkem likvidace skladu—vyprodáváme!!

Prima české stroje

úplně nové, rovněž i zánovní vyprodáváme pokud zásoby stačí za KAŽDOU PŘIJATELNOU CENU.

Rudolf Jozef a spol.,

v ZDOLBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 7. (vedle Kasy Skarbowej)

Celé Volyni jsou známa
nejchutnější piva
z parostrojního pivovaru

V. ZEMANA v Lucku.

Specialita pivovaru
— „SAKURA“. —

Doporučuj všude

tohoto českého podniku
znamenity mok.

Inserujte u nás!!!

Všichni kupujeme u firmy **G. VUGMEJSTER**, Rovno. ul. 3. Maje 129.,
poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. Vugmejster
své komisní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Akc. Sp. Klinge & Schulz.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Gerszowski & Sp.
- 5) Továrna plyše Teodor Finster.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto
továren a rovněž výrobků žirardovských závodů jako: plátna lněná a
bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5 zl. za metr.

Mimo toho na skladě G. Vugmejstra je stálý výběr kožešin
a hotových kožešinových palet francouzských facon, a to: pižmovcových,
fokových, hříběčích, teletinových, krtkových, marmlových a j.

Ceny nejnížší!

! Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte !

Czeska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Równem

(ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO v ROVNĚ) ul. 3. Maje 149.

dodá Vám levně a na výhodných podmínkách:

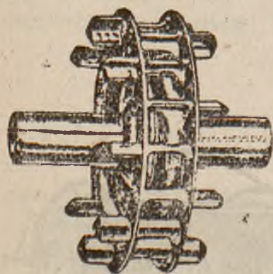
Secí stroje

lžičkové „UNIKUM“ 14 řádkové a jiné;
trybkové „PATRIA“; kombinované „IMPERATOR“

obdržené přímo od světoznámých továren

Žací stroje

obilní a travní v olejové lázni.

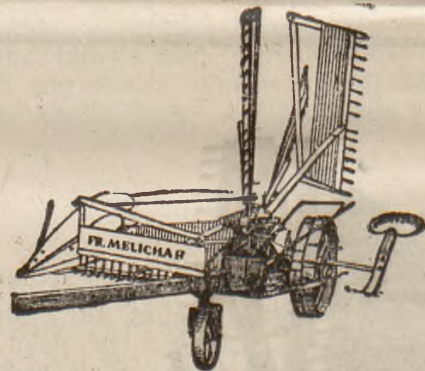
Melichar — Umrath

BRANDÝS n./Labem.

Československo.

Ceny a veškeré informace na požádání. —

Ze skladu v Rovně pokud zásoba stačí:

Hospodářské nářadí a stroje:

Pluhy, kultivátory, čistící mlýnky
a triery, pařáky, mlátičky.

Součástky k žacím strojům:

MELICHAR — UMRATH, MAC - KORMICK,
WESTERAS, DEERYNG, MASSEY - HARRIS
a jiným.

Hnojiva umělá výroby:

Kainit a sůl draselná — SPÓŁKI AKCYJNEJ EKSPŁ. SOLI POTAS., LWÓW, PLAC SMOLSKI 5.
Superfosfat — ZJEDNOCZ. FABR. SUPERFOSFATOW. W POLSCE, WARSZAWA, UL. KREDYTOWA 4.
Hnojiva dusíkatá — ZJEDNOCZ. FABR. ZWIĄZKÓW AZOTOW. W MOŚCICACH i w Chorzowie.

S e m e n a :

buráková, vojtěšky, mrkve krmné a jiné.

Upozorňujeme,

zvláště na naše nízké ceny a prvotřídní jakost zboží, které dodáváme na objednávky přímo na adresy
odběratelů aneb vydáváme pokud zásoba stačí ze skladu:

v R o v n ě, ul. 3. Maja 149, telefon Nr. 533, K v a s i l o v u p. V. Červenky. V o l k o v u p. VI. Mráčka.
Z d o l b u n o v u p. Jar. Otmara i V. Kloučka.